GAZZIALIWOWSKA

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr.
Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Insercya od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr.
następnie po 2 kr. m. k

PRZEGLAD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Królestwo Polskie. — Grecya. — Egipt. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Etzecz urzędowa.

Lwów, 22. sierpnia. Na rzecz uszkodzonych w roku 1851 przez zdarzenia elementarne mieszkańców wiejskich Galicyi wpłynęły do prezydyum krajowego następujące dalsze dary: Ze składki za pośrednictwem dziekana w Brzesku imx. Walentego Danek 4 złr. 32 kr., od gminy Skowierzyn 5 złr. m. k.

Sprawy krajowe.

(Główne postanowienia traktatu pocztowego między Austryą i państwem kościelnem.)

Zawarty niedawno między Austrya a państwem kościelnem traktat pocztowy wypracowany został na podstawie zawartego już dawniej z Toskanią głównego traktatu, który w ogóle uważanym być musi za podstawe austryacko-włoskiego systemu związku pocztowego. Główne postanowienia zawartego teraz między Austrya i Rzymem specyalnego traktatu sa następujące: Obadwa kontrahujące rządy zgodziły się na zasadę, że każdy z nich bierze na siebie koszta za expedyowanie korespondencyi na własnem terytoryum aż do pierwszej stacyi pocztowej pogranicznego państwa należącego do zwiąsku. Waga listu oznacza się w Austryi na 1 łut wiedeński (17 gram.) a w państwie kościelnem na 143/6 denari (171/2 gram.), które się dla ułatwienia rachunku zaokrąglają na 15 denari. Względem poboru taksy stanęła ugoda, że ustanowione w głównym traktacie związkowym 3, 6 i 9 krajcarów odpowiednich według taryfy 2²/5, 44/5 i 7²/5 bajocchi, zarówno mają być uważane: 2, 5 i 8 bajocchi. Za druki wszelkiego rodzaju, między temi za dzienniki, gazety i pisma peryodyczne z przepaską pobierać będzie państwo kościelne 1 bajoccho za każde 15 denari czyli 171/2 gram. bez różnicy oddalenia.

dyczne z przepaską pobierać będzie państwo kościelne 1 bajoccho za każde 15 denari czyli 17¹/₂ gram. bez różnicy oddalenia.

Za próby towarów pobiera się pojedyńcza taksa listowa od każdych 2 łutów czyli 35 gram. (30 denari). Do opłaty portoryi, która na mocy głównego traktatu w zasadzie z góry się płaci, używa się marków, które udowodniają frankowanie i sprzedają się w obustronnych biurach pocztowych. Należytość od rekomendowania czyli zabezpieczenia, i za retour-recepisse opłaca się marka po 5 baj. czyli 6 kr. Listy niefrankowane albo nieopatrzone dostatecznemi markami przesełają się wprawdzie, ale oprócz portoryi lub owej kwoty brakującej, zapłaci adresat taksę dodatkową po 2 baj. (3 kr.) za każde 15 denari (171/2 gram.). Obydwie strony zatrzymują wyrzeczoną w głównym traktacie zasadę zniesienia wszelkiej należytości przewozowej za korespondencye przesełane w terytoryum austryacko-włoskiego związku pocztowego, jak dalece do tego związku przystąpią także inne państwa włoskie. Dopóki reszta państw włoskich nieprzystąpi do austryacko-włoskiego związku pocztowego, wolno rządowi papieskiemu względem ich korespondencyi, którym rząd papieski przyzwala przejście, wchodzić w układy. Korespondencye między państwem kościelnem tudzież państwami i krajami nie należącemi do niemiecko-austryackiego związku pocztowego traktują się według III. rozdziału (art. 21., 22., 23. i 24.) głównego traktatu. Stósownie do tego opłaca się rzeczone korespondencye, wspólną austryacko-rzymską portoryą po 6 baj. (9 kr.) za przesyłkę na austryackiem i papieskiem terytoryum i przypadającą zagraniczną portoryę (według zawartych między Austrya i zagranicznemi państwami postanowień) za przesyłkę od miejsca wyjścia z Austryi aż do miejsca przeznaczenia za granicą, albo od miejsca oddania listu za granica aż do wejścia w państwa austryackie. Ze względu na przychodzące równie jak i na odchodzące korespondencye do krajów i z krajów niemiecko-austryackiego związku pocztowego postanawia się zgodnie z art. 26. głównego traktatu, że administracya papieska pobierać ma osobna taksę na własny rachunek, która się ustanawia: a) po 5 baj. (6 kr.) od każdego pojedyńczego listu ważącego 17½ gram. czyli 15 denari (1 łót); b) te samą od pojedyńczego listu ustanowioną takse za wzory i próby towarów jednak ważących w przesełce 35 gram. czyli 30 denari (2 łuty); c) 1 bajocco (1 kr.) od każdej przesyłki druków pod przepaską w wadze 171/2 gram., czyli 15 denari (1 łót). Te taksy (a. b. c.) policzone beda za ko-

respondencye frankowane nadchodzące do państwa kościelnego i za niefrankowane ztamtąd przesełane, na rzecz papieskiej administracyi pocztowej. Korespondencya między państwem kościelnem i Danią, Szlezwigiem, Helgoland, Szwecya, Norwegia, Belgia i Holandya podpada nietylko wyżej przytoczonym ale także i owym taksom, jakich wymaga przesełanie od granicy niemiecko-austryackiego związku pocztowego do wyżej pomienionych krajów, i które ogłoszone będą zgodnie z konwencyą zawartą w art. 17. Rozdział V. głównego traktatu obejmujący artykuły od 30go włącznie do 40go, i tyczący się przesełania gazet, niebodzie teraz jeszcze zastosowanym między Austryą a państwem kościelnem, wszelkie zaś pisma peryodyczne podlegają tym samym przepisom, jakie ustanowione są dla druków pod przepaską na krzyż. Ażeby teraźniejsza służba kuryerów między Toskania i Austrya na Bononie wieksza podawała wygode publiczności a kasom pocztowym większy dochód, oświadczaja rządy Austryi i państwa kościelnego w porozumieniu z udział mającemi rządami Toskanii i Modeny, że na mocy zawrzeć się mającego specyalnego traktatu uregulują rzeczoną służbę na podstawie wspólnych i komunikacyę znacznie ułatwiających postanowień. Traktaty specyalne, które na przyszłość zawarte będą między austryackim lub papieskim rządem i innemi państwami włoskiemi, mają być przed zawarciem wzajemnie zakomunikowane, aby obadwa rządy względem tego się porozumiały, co się w tych traktatach do obydwóch państw odnosić moze. Rzeczony traktat wejdzie pięć miesięcy od dnia wymiany ratyfikacyi w moc obowiązującą i trwać będzie pięć lat, po których upływie uważanym być ma za przydłużony z roku na rok, jeżeli która z kontrahujących stron niewypowie traktatu sześć miesięcy przed upłynieniem.

(Deputacya rady miasta Ołomuńca u Jego Excel. pana ministra handlu i finansów. — Dekret ordynaryatu arcybiskupicgo.)

Otomunice, 22. sierpnia. Brünner Zeitung donosi: Deputacya miejskiej rady komunalnej, złożona z panów: prokuratora państwa dr. Kallina, professora dr. Koppel i kupca Ramsel, miała dnia 20. b. m. zaszczyt doręczyć Jego Excelencyi panu ministrowi finansów i handlu Jędrzejowi Baumgartner w Wiédniu gustownie wypisany dyplom na honorowego obywatela tego król. stołecznego miasta. Jego Excelencya wzruszony widocznie odpowiedział:

"Oprócz mego rodzinnego miasta żadne miasto nie jest mi tak miłe i drogie jak Ołomuniec, gdzie zacząłem mój zawód urzędowy, i dokąd niejedno przyjażne wspomnienie, niejeden przyjaciel i krewny serce me pociąga. Mam sobie za zaszczyt i przyjemność należeć jako obywatel do miasta, które się zawsze a najszczególniej w ostatnich latach okazało prawdziwą podporą tronu, i przez swój patryotyzm, równie jak przez historyczne wspomnienia do najcelniejszych stołecznych miast państwa policzyć się może."

— Dekret arcybiskupiego ordynaryatu zawiéra najwyższe postanowienie Jego c. k. apostolskiej Mości, ddto. Buda 23. czerwca 1852, którem się przyzwolone zniesienie kongregacyi redemtorystów i redemtorystek, następnie zakonu jezuitów wyjmuje z mocy obowiązującej i postanawia, że względem zaprowadzenia ich nanowo w pojedyńczych krajach koronnych należy od czasu do czasu ułożyć stosowny projekt i do najwyższego potwierdzenia przedłożyć.

(A. B. W. Z.)

(Kurs wiedeński z 30. sierpnia 1852.)

Obligacye długu państwa $5^0/_0$ $96^7/_{16}$; $4^1/_2^0/_0$ $86^3/_4$; $4^0/_0$ —. $4^0/_0$ z r. 1850. —; wylosowane $3^0/_0$ —. Losy z r. 1834 —; z roku 1839 $137^1/_2$. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bankowe 1349. Akcye kolei pół. 2175. Głognickiej kolei żelaznéj —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 741. Lloyd $662^1/_2$.

Ameryka.

(Poczta północno-amerykańska.)

Kongres Stanów Zjednoczonych upoważnił prezydenta do poboru należytości od wszystkich obcych okrętów; z dochodu tego pokryty ma być wydatek na utrzymanie morskich latarni.

— Według nowszych wiadomości z Mexyku uwięziono konzulów hiszpańskiego i francuskiego w Mazatlau, tudzież amerykańskiego w Acapulco, zarzucając im uczestnictwo w ostatnich rozruchach w Mazatlau.

— Z Honduras donoszą, że mieszkańcy wysp Rustan, Bonecea, Utilla, Barbarat, Helene i Morat chcą się wyzwolić z pod zwierz-chnictwa Anglii i zostawać pod protekcyą Honduras. Władze angielskie miały już inspektora swego odwołać.

Według dziennika New-York-Herald założyli Anglicy na wyspach wspomnionych obszerne kolonie. (Abbl. W. Z.)

Anglia.

(Urzędowa konferencya z lordem Derby. — Powód odjazdu lorda Cowley z Paryża.)

Londyn, 21. sierpnia. Konzul austryacki, lord Cowley i Viscount Hardigue mieli wczoraj urzędową konferencyę z lordem Derby.

— Według korespondencyi do dziennika Globe dały francuskotureckie nieporozumienia powód do odjazdu lorda Cowley z Paryża. Wnosząc zaś z tego co teraz zaszło między Anglią i Ameryką, tedy zdaje się być rzeczą prawdopodobną, że Ludwik Napoleon ze względów dla gabinetu lorda Derby odstąpi od wykonania swych planów.

Francya.

(Wybory kompletujące. – Sprostowanie w "Moniturze." – Adresy rad okręgowych za przywróceniem Cesarstwa.)

Paryż, 22go sierpnia. Francuskie stacye morskie zachodnich wybrzeży Ameryki tudzież Oceanu poddano pod naczelną komendę kontradmirała Felvrier-Despointes, tak jak już dawniej stacye chiúskie i wschodnio-indyjskie.

Dekretem prezydyalnym rozpisano wybory uzupełniające, w miejsce pp. Cavaignac i Carnot na 26. września. Obydwa ci deputaci wybrani w 3cim i 4tym okręgu wyborczym Paryża, podali się jak wiadomo natychmiast do dymisyi, nie chcąc złożyć przepisanej przysięgi. Oprócz tego donosi dziennik urzędowy o nadaniu podczas rewii z 15go dekoracyi wojskowej naczelnemu dowódzey gwardyi narodowej w Paryżu, margrabi de Lavocstine, i ogłasza długi szereg mianowań w departamentach sprawiedliwości i marynarki.

Dalej donosi Moniteur: "Rozchodzą się pogłoski o rozpuszczeniu gwardyi narodowej. Trudno pojać, jak można tak złośliwe, całkiem bezzasadne i niepodobne do prawdy rozszerzać wiadomości, zwłaszcza kiedy książę-prezydent republiki przed kilkoma dopiero dniami doznał ze strony gwardyi narodowej jak najżyczliwszego i

pełnego entuzyazmu przyjęcia."

Pomieniony dziennik wylicza dzisiaj znowu 45 rad okręgowych, które zawotowały adres do księcia prezydenta, i dolicza do tego wotum departamenta Ille-et Velaine, zaczem liczba dnia dzisiej-Ośm z nich szego zarejestrowanych adresów dochodzi do 50. mówi mniej więcej wprost o restauracyi cesarstwa. Adres z Rennes i Yvetot zyczy sobie trwałości stosunków w ogóle, adres z Blois uważa rząd udzielny i trwały za jedyny środek ratunku; z St. Omer ubolewa nad wyborem prezydenta na lat dziesięć, i życzy sobie przeto rewizyi konstytucyi dla uchronienia Francyi od wszelkich nieprzewidzianych wypadków; z Mont de Marsan również tego jest zdania, żądając aby rząd Francyi utwierdzono prawem sukcesyi; adres z Aubuson żąda restauracyi cesarstwa bez wdawania się w rozprawy; z Orange żada wyraźnie: iżby prezydent republiki przyjął tytuł cesarza, i zapewnił tron sukcesyjny w swojej familii; najwyraźniej zaś przemawia adres z Lectoure (w departamencie Gers), przybierający już forme petycyi do senatu. Opiewa następnie: "Panowie Senatorowie! Naród francuski objawił 10go grudnia 1848 i 20go grudnia 1851 swoje dażności, wdzięczność i miłość swoją dla księcia Ludwika Napoleona. Sądził, że wybiera cesarza, a nie prezydenta. Republika wzbudza w nim przypomnienia smutku i upadku, cesarstwo zaś przypomina mu epoke potegi i sławy. Rzad doczasowy nabawia trwogą o przyszłość, podsyca nadzieje fakcyi i stronnictwa, któremu doradzono nie składać przysięgi. Panowie Senatorowie, odejmijcie im wszelką ułudę. Niechaj słowa: Wierność Cesarzowi! zastapia w konstycyi słowa: Wierność prezydentowi!, i oby Napoleon III. kontynuował i uwiecznił dynastyę, której założy-

cielem był nieśmiertciny stryj jego! Takie są życzenia mieszkańców okręgu Lectoure, które na mocy udzielonego nam od nich pełnomocnictwa popieramy."

(P. Z.)

Belgia.

(O traktacie handlowym z Francyi.)

Bruxela, 23. sierpnia. Independance donosi, że według nadeszłej telegrafem wiadomości podpisano właśnie nową umowę z Francyą. Bliższe szczegóły nie są jeszcze dokładnie wiadome; upewniają jednak, że cio od książek belgijskich znacznie zniżono, a mianowicie na 20 fr. od 100 kil., tak że nakładcy francuscy dla stosunkowej taniości robotnika w Belgii, będą tam zapewne dzieła swoje drukować. Miano oraz zniżyć cło od kotonnetów, sztuczek na spodnie, nie tuczonego bydła i od chmielu. Umowę tak względem własności literackiej jak i nowy powszechny traktat handlowy zawarto jak słychać na lat 10, począwszy od 1. stycznia. (P. Z.)

Holandya.

("Staatscourant" o stosunkach Holandyi z Japonią.)

Haga, 20. sierpnia. Dziennik Staatscourant zawiera uwiadomienie departamentu kolonialnego o stosunkach Holandyi z Japonią. Z tego okazuje się, że rozszcrzona przez angielskie dzienniki wiadomość o interwencyi Holandyi dla wstrzymania expedycyi amery-kańskiej przeciw Japonii jest bezzasadna. Rząd Holenderski widział się tylko spowodowany do przesłania dworewi Japońskiemu przyjacielskiej noty z tą radą, iżby amerykańską cskadrę pod wodza kommodore Perry przyjęto życzliwie, zwłaszcza że cesarstwo Japońskie odniosłoby rozmaite korzyści, wchodząc w bliższe stosunki z obcemi narodami. Kroki te nie zostana zapewne bezskuteczne, i meżna się słusznie spodziewać, że Stany zjednoczone będą mogły z latwością zawiązać bezpośrednie negocyacye z dworem w Nagansaki. Rząd holenderski usiłował zresztą już od roku 1844 naprowadzić Japończyków na lepsze myśli, i nakłonić ich do odstąpienia od dotychczasowego systemu exkluzyjnego. Jakoż uzyskał już własnoręczną odpowiedź cesarza Japońskiego w tej mierze. Cesarz oświadcza w piśmie swem, że od dawnej polityki krajowej odstąpić nie może, dodaje jednak przytem, jako wydał już osobne rozkazy, aby obcym okrętom potrzebującym ratunku dozwolono schronienia w zatokach, i by im pomoc niesiono. Rozbitki wszelakoż muszą na chińskich lub kolenderskich okrętach wracać do swojego kraju.

Szwajcarya.

(Misya radcy dra. Kern do Niemiec.)

Berna, 19. sierpnia. W dopełnieniu uchwały zgromadzenia związkowego względem rozpoczęcia negocyacyi z niemieckiemi państwami należącemi do związku cłowego, postanowiła rada związkowa wysłać do Niemiec radcę narodowego dra. Kern z Thurgau. Podjął się chętnie tej misyi, i wyruszył już w podróż. (Pr. Ztg.)

Whochy.

(Sprostowanie. – Księżna Orleańska w St. Gervais.)

Turyn, 21go sierpnia. Gas. Piemontese pisze: "Niektóre dzienniki mówią o ministeryalnych przesileniach i modyfikacyach, my możemy zapewnić, że te pogłoski są całkiem bezzasadne.

Jej królewicz. Mość księżna Orleańska przybyła pod nazwiskiem hrabiny de Villy do wód w St. Gervais w towarzystwie hrabi Pa-

ryża i pana Zoppi, intendanta w Faucigny.

(Pierwsze publiczne posiedzenie w procesie zdrady stanu.)

Florencya, 21. sierpnia. Pierwsze publiczne posiedzenie w wielkim procesie zdrady stanu skreślone jest przez g. di Tribunali w następujący sposób:

Stabat Mater i Pergolese.

(Zdarzenie prawdziwe.)

Było to w roku 1736 późno wieczorem, gdy od strony Toledo szedł wąską ulicą Neapolu jakiś młody człowiek lekkim okryty płaszczem.

Jakkolwiek noc była jasna, bo piękne niebo wiosenne iskrzyło się tysiącami gwiazd, to jednak trudno mu było rozcznać liczby i godła pomieszkań. Snać od niedawna dopiero gościł w tem mieście, bo szukał pomieszkania swego i nie mógł go znaleźć. Ulica była pusta i największa cisza panowała dokoła. Wszyscy spoczywali w głębokim śnie, tak weseli jak i smutni i zarówno dla śmiechu jak i dla skargi zaniemiały usta. Niemiał więc nawet zapytać się kogo o pomieszkanie swoje.

Nakoniec zatrzymał się przed jednym domkiem, którego licha powierzchowność nienastręczała zbyt pocieszającego domysłu o dostatkach lokatora. Z chwilowego wyrazu radości, który rozjaśnił twarz jego przedtem widocznie zakłopotaną, można było wnosić, że znalazł to, czego szukał.

Postapił więc śmiało ku drzwiom; zadna zapora niewzbraniała mu wstępu, bo mieszkaniec albo był przygotowany na późny powrót

swego lokatora, albo też sądził się być bezpiecznym dlatego, że nie wiele miał do stracenia.

Ale właśnie, gdy już miał pocisnąć klamkę, wstrzymał się nagle, jak na zaklęcie. Z domku naprzeciw stojącego dał się słyszeć śpiew czarujący, który młodzieńca jakby przykuł do miejsca.

Któż był ten młodzian, co słuchał tak chciwie i jakiż to śpiew zachwycił go tak bardzo?

Bohater nasz zwał się Giovanni Pergolese. Młodzian ten przybył do Neapolu z swojemi skrzypcami, z swem natchnieniem do muzyki, z gorącą chęcią do dalszego kształcenia się w tem mieście, gdzie San Carlo najsławniejszym ministrom nastręczał pole do popisu, ale z tak szczupłemi zasobami, że kto inny byłby pewno stracił i chęć i nadzieję, tylko on jeden nie, gdyż potrzeby jego były równie mate i skromne, jak i życzenia jego. Natura usposobiła go wcześnie do tego, aby żył dla sztuki, a rozmaite ważne okoliczności wpłynęły stanowczo na to, że poszedł za głosem swego powołania.

Tak tedy wyruszył młody Giovanni do Neapolu na los szczęścia i z swobodnem sercem, jak prawdziwy syn włoskiego nieba. Tam przybywszy najął u ubogiego szewca osobną izdebkę, której "Dnia 16. zgromadził się król. sąd w lokalu delle belle arti pod przewodnictwem radcy stanu Nervini. Prokuratorya była reprezentowana przez jeneralnego prokuratora Bichierai i jeneralnego adwokata Trecci. Obecni obżałowani byli: Guerazzi, Romanelli i 9 innych. In contumaciam byli oskarzeni: Montanelli i 23 innych, między którymi jeden, nazwiskiem Marchetti, także o złodziejstwo był obwiniony.

Gdy obzałowani zajęli swoje miejsca, konstatował prezydent

trybunału ich identyczność, a potem dodał:

"Przy solennym sądzie, który teraz bedzie otworzony, mamy

wszyscy ważne powinności do wypełnienia.

Tymczasem nakazuje mi ustawa, upomnieć najprzód publiczność, obżałowanych i ich obrońców.

Publiczność musi zachować to milczenie i uszanowanie, jakie

się majestatowi sprawiedliwości przynależy.

Wszyscy ci, którzy do mówienia wczwani będą, nie megą sobie nie pozwolić, coby uwłaczało należącemu się ustawom poważaniu i muszą się przyzwoicie i z umiarkowaniem wyrażać. Słowa te, będące także słowami ustawy, mają obszerne znaczenie, które każdy łatwo zrozumie."

Lubo obrońcy obżałowanych znają swoje powinności, muszę im jednak z urzędu przypomnieć, aby swe zadanie z lojalnością przeprowadzali, i niezbaczali do argumentów obcych obronie, która będzie wolną, tak jak być powinna, dopokąd przynależnych granic

trzymać sie będą."

Czy mają obrońcy jaką prejudycyalną kwestyc przedłożyć? Na to pytanie zabrali głos obrońca Guerazzego adwokat Corsi

i jeneralny prokurator.

Obrońca oświadczył, że sobie zastrzega prawo czynienia w ciągu rozpraw kwestyi prejudycyalnych, ilekroć mu do tego sposobność się nastręczy.

Jeneralny prokurator żądał, aby obrońca wniósł natychmiast pod obrady wniesioną przez pana Guerazzi kwestyę niekompetencyi.

Prezydent kazał odczytać protest Guerazzego, którym on kompetencyę trybunału zaprzecza.

Poczem trybunał postanowił przystapić do dalszych prawnych

formalności bez uszczerbku kwestyi kompetencyi.

Na drugi dzień dla zastabniecia Guerazzego odłożono dalszy eiąg debat publicznych aż do 26. b. m. (A. B. W. Z.)

(Depesze telegraficzne.)

Rzym, 21. sierpnia. Na mocy dekretu papieskiego nakazano budowe linii telegraficznej z Terracina na Rzym do górnych Włoch, przezco utworzona będzie komunikacya telegraficzna między Neapolem i Wiedniem.

Turyn, 23. sierpnia. Guscla piemontese donosi w urzędewej części, że hr. Cardenas (za kilkakrotnie już wspomniany list przeciw ustawie o małżeństwie) stracił rangę sekretarza legacyi; w części nieurzędowej wspomina ten dziennik, że hrabi Cardenas odebrano także tytuł szambelana Karola Alberta. (L.k.a.)

Niemce.

(Sprawy zgromadzenia związkowego.)

Frankfurt, 20go sierpnia. Na posiedzeniu zgromadzenia związkowego z dnia 13. b. m. uchwalono także repartycyę 60,000 fl. Potwierdza się oraz, że Prusy żądają od związkowego zgromadzenia zwrotu 50,000 fl. — według innego podana jest ta suma nieco większa — które w roku 1849 wydały na transport polskich emigrantów z Badenu do Polski. Ponieważ Austrya wraz z Prusami zaproponowała na jednem z ostatnich posiedzeń przyspieszenie całej likwidacyi, przeto można się spodziewać prędkiego załatwienia tej sprawy. — Wiadomość, że także podczas feryi będą się odbywać

sesye wydziałów zgromadzenia związkowego i poczem nastąpią obrady i powzięcie uchwał przez komisyę siedmiu, jest bezzasadna. Komisya siedmiu niejest mianowana, gdyż tylko mała liczba posłów sejmu związkowego oddala się ztąd na krótki czas i każdy z nich zostawia swego zastępcę. W taki sposób samo zgromadzenie związkowe niejest odroczone, lecz tylko jego czynność regularna zastanowiona.

(A. B. W. Z.)

(Przejazd JJ. MM. Króla i Krolowy Szwecyi przez Ulm.)

Ulm, 23. sierpnia. Wczoraj wieczór po godzinie dziesiątej przybyli tu Ich Mość Król i Królowa Szwedzka z Augsburga, tudzież dwoje ich królewskich dzieci, to jest: Gustaw książę Uplandyi i księżniczka Karolina, równie jak siostra królowej hrabina Teodolinda Wirtemberska z licznym dworem i przenocowali w oberzy pod złotem kołem. Dziś rano odjechali dostojni Goście pierwszym pociągiem kolei zelaznej do Sztutgardy. (P. Z.)

(Upomnienie królewskiego rządu Szwabii i Neuburga do uczniów uniwersytetu.)

Augsburg, 19. sierpnia. Król. rząd Szwabii i Neuburga zwraca uwage wszystkich tych uczniów tutejszego obwodu, którzy albo już przeszli do uniwersytetu albo dopiero przejść zamyślają, na nieszczęśliwe stosunki i widoki uczniów przykładających się do medycyny, aby się zawczasu pomyślniejszemu oddali powołaniu. Przyczyna tego ojcowskiego napomnienia są urzędowe wykazy, według których na trzech uniwersytetach bawarskich znajduje się nie mniej jak 67 do obwodu Szwabii i Neuburga należących medycynerów, podezas gdy caly okreg zapełniony jest nimi nad potrzebę, a przyszli absolwowani doktorowie medycyny mogą tylko za opróżnieniem dystryktów lekarskich otrzymać miejsce do wykonywania praktyki; co tem trudniej przychodzi, zwłaszcza że wszyscy tutejsi lekarze praktyczni z bardzo małemi wyjątkami są w najlepszym męskim wieku, i że się w przecięciu rocznie wydarza tylko trzy opróżnień dystryktów lekarskich, to jest przez śmierć, przeniesienie lub nominacye, a prócz tego jest obecnie kilku młodych absolwowanych lekarzy, którzy dla braku miejsca już oddawna z utęsknieniem na licencyę praktyki czekają. (Wien. Ztg.)

(Kurs gieldy frankfurtskiej z 25. sterpnia.)

Metal. austr. 5% $81\frac{1}{8}$; $4\frac{4}{2}$ $73\frac{1}{4}$. Akeye bank. 1369. Sardyńskie —. Hiszpańskie $44\frac{7}{8}$. Wiedeńskie $101\frac{5}{8}$. Losy z r. 1834 $192\frac{1}{4}$; 1839 r. $115\frac{3}{4}$.

Prusy.

(Doniesienie z Petersburga. - Objaśnienie ustawy o podatku od gazet.)

EBERIII, 23. sierpnia. Według doniesień z Petersburga uszedł szczęśliwie jenerał Wrangel podczas ostatniej manewry wielkiego niebezpieczeństwa. Koń jego sadząc przez rów wpadł w jamę, wywrócił się i złamał sobie kark, a jenerał uszedł niebezpieczeństwa bez

uszkodzenia i znajdował się na dalszej manewrze.

— Ministeryum sinansów wydało temi dniami niektóre objaśnienia ustawy o podatku od gazet. Na propozycyc głównego podatkowego urzędu dla przedmiotów krajowych zezwoliło ministeryum, że przy takich czasopismach politycznych i dziennikach urzędowych, których arkusze tylko na jednej stronie są drukowane, mają być dwa arkusze tego rodzaju za jeden arkusz uważane, gdy idzie o wymiar stopy podatkowej od właściwej gazety lub urzędowego dziennika. Następnie wolne od podatku pisma peryodyczne, które na końcu lub na okładce przyjmują zapłacone doniesienia literackie, nie będą dlatego ulegać podatkowi, gdyż takie pismo w duchu ustawy nie staje się przezto Monitorem (Anzeigeblatt).

(Kurs giełdy berlińskiej z 26. sierpnia.)

Dobrowolna pożyczka $5\%_0$ $102\%_8$ p. $41\%_0$ 0 z r. 1850 $104\%_4$. $41\%_0$ 0 z r. 1852 $104\%_4$. Obligacye długu państwa $94\%_4$. Akcye bank. $106\%_4$ l. Pol. list. zastaw. --; nowe $97\%_4$; Pol. 500 l. 91; 300 l. 153 l. Frydrychsdory $134\%_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $10\%_8$. Austr. banknoty —.

całe umeblowanie składało się z lichego łóżka, krzesła i chwiejącego się stołu. Ale dla niego więcej niepotrzeba było.

Gdyby był powrócił za dnia jeszcze, byłby bez najmniejszej trudności odszukał pomieszkanie swoje, bo szewc, u którego mieszkał, robił jak zwykle wszyscy Neapolitańczycy przed domkiem na ulicy. Ale wieczór na Molo był tak przecudny, powietrze tak lekkie i balsamiczne, niebo tak błękitne i gwiazdy tak iskrzące, a fale morza szemrzały tak dziwnie pluskając o tamę wybrzeża, dokoła panowała cisza tak uroczysta, ognisty snop Wezuwiusza malował się tak zachwycająco na szarawem tle nocy, a zdala brzmiały tak czarownie melodyjne barkarole rybaków płynące z falami morza! Któżby mógł wziąć za złe gościowi z obcych stron, że siedział zatopiony w marzeniach, i patrzał i słuchał? Któżby był w stanie na tych wybrzeżach i śród takich okoliczności o śnie pomyśleć?

Osobliwie zaś był jeden śpiew pomiędzy wszystkiemi, który ciągle brzmiał w jego doszy. Był to spiew żeglarzy i rybaków płynących ku Capri. Nigdy jeszcze młody nasz artysta nie słyszał tak pięknej melodyi, żadne dźwięki niewzruszyły jeszcze tak głęboko jego tkliwej duszy. Siedział więc długo jeszcze potem, gdy już przebrzmiały zupełnie.

Wszakże nastający chłód nocy połączony z wiatrem wiejącym od morza, zmusiły go nakoniec wrócić do pomieszkania swego, i

przy tem-to, jak widzieliśmy, trudnem dla niego zatrudnieniu zastaliśmy go na początku powieści naszej.

Tym spiewem zaś, co znowu teraz przykuł go do miejsca, była ta sama pieśń, którą słyszał na Molo. A przecież wydała ona mu się teraz całkiem inną; bo tam nuciły ją tylko głosy mezkie, a tu spiewał ją — anioł!

Z domku naprzeciw ozwał się nagle głos tak świeży i czysty, tak pełny i miękki, tak dzwięczny i miły, jakiego Giovanni może nigdy jeszcze nie słyszał. Głos ten spiewał tę samą elegijną barkarolę, którą spiewali rybacy na Molo, ale tu towarzyszył spiewowijakiś niepojęty urok, jakaś dziwna siła, która wstrzymywała oddech w jego piersiach.

Usposobienie Giovaniego spokojna i czarująca noc, melodya pieśni i anielski głos, który ją spiewał — wszystko to połączone kazem zrobiło takie wrażenie na nim, jakiego nigdy jeszcze niedoznał.

Stał więc przed pomieszkaniem swojem jak posąg z duszą w słuch zaklętą, i nieruszył się nawet wtedy, gdy już znowu wszystko wróciło do dawnej ciszy grobowej. Ciągle zdawało mu się, że głos ten musi jeszcze raz się odezwać; lecz gdy poznał bezowocność swego oczekiwania, pospieszył do swej izdebki, ale nawet i we śnie brzmiał ciągle w jego duszy ten spiew czarowny.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Królestwo Polskie.

Warszawa, 27. sierpnia. W ciągu dnia wczorajszego zachorowało na cholere w Warszawie osób 153, wyzdrowiało 131, umarło 83; ogólna liczba pozostaje chorych 739. (Gas. Warss.)

Grecya.

(Sprawy izb greckich.)

Ateny, 17. sierpnia. W senacie wzięto pod obrady projekt, na mocy którego także kolonia Krety byłaby reprezentowaną w parlamencie. Gdy senator Psylla oponował ministeryum, przybrała dyskusya tak gwałtowny charakter, że prezydent był zmuszony zamknąć posiedzenie.

W izbie drugiej, która już wotowała budżet ministra wojny, zezwolono prawie jednogłośnie także czynny i bierny budżet na rok 1852, ustawą przepisującą normę podatków na rok 1853 i zezwolenie kredytu na trzeci kwartał bieżącego roku. (Abl., W. Z.)

Egipt.

(Korzyści z budującej się kolei żelaznej między Kairem i Alexandryą.)

Piszą z Londynu z 21. sierpnia: Po załatwieniu już nieporozumień miedzy baszą i portą, pójdą spiesznie prace około budowy egipskiej kolei żelaznej, i będą ukończone w przeciągu trzech lat przepisanych, licząc od września roku zeszłego. Kairo i Alexandrya odległe teraz od siebie dla listów i podróżnych o 2 dni drogi, dla transportu zaś towarów o 10-14 dni drogi, zbliżone będą na 7, a w potrzebie i na 3 godzin odległości. Strate, jaka teraz ponoszą przy transporcie towarów przez kradzież, uszkodzenie i td. w zbożu i innych towarach, obliczają na 10 %. Morning Post. pisze, że oprócz przewozu towarów, liczyć można teraźniejszą komunikacye i obrót miesięcznie na 500 obładowanych dromedarów listowemi pakietami i 300 pasażerów. Abbas Basza pojednawszy się z porta, pogodził się także już z synami Mehmeta Alego, Halimem i Mehmetem Ali-basza. Wpływ Anglii w Egipcie ustalił się tam nanowo. (G. P.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 30. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu płacono za korzec pszenicy 18r.; żyta 12r.17k.; jęczmienia 9r.37k.; owsa 7r.17k.; hreczki 10r.52k.; kartofli 5r.23k.; - cetnar siana kosztował 2r.55k.; okłotów 1r.28k.; - sąg drzewa bukowego sprzedawano po 20r.45k.; sosnowego po 18r. w. w. W piątek dla święta greckokatolickiego niebyło targu.

(Ceny targowe w Tarnowie.)

Tarnów, 17. sierpnia. Na naszych targach z dnia 3., 6., 10. i 13. sierpnia sprzedawano korzec pszenicy po 7r.52k.; zyta 6r. 38k.; jęczmienia 5r.2k.; owsa 2r.32k.; grochu 8r.10k.; ziemniaków 3r.4k.; za cetnar siana płacono 1r.; okłotów 45k.; za funt mięsa wołowego 61/2k.; sag drzewa twardego kosztował 7r.50k., miekkiego 5r.50k, mon, konw,

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Otomuniec, 25. sierpnia. Na dzisiejszym targu było 607 sztuk wołów, a mianowicie przypędzili: Aron Kramper z Mariampola 70 sztuk, Aron Matzner z Zurawna 37, Jakób Schindler z Niemczyna 39, Hersz Rand z Lutowisk 30, Mojżesz Medak z Daszawy 37, Salomen Abel z Zawadki 70, Aron Krämer z Radomyśla 34, a w mniejszych partyach 290.

W tym tygodniu przypędzono z Galicyi 1700 sztuk wołów, z których 900 sztuk sprzedano w drodze, a 700 sztuk popedzono nie-

sprzedanych do Wiednia.

Gatunek bydła na placu tutejszym był bardzo rozmaity. Za

pare wołów płacono po 500, ale także i po 200 złr. w. w.

Handel szedł żwawo, zwłaszcza że przy znacznej konkurencyi bydła ceny cokolwiek spadły.

Na przyszty tydzień spodziewają się 2000 sztuk wołów z Galicyi.

(Handel zbożem.)

Gdańsk, 20. sierpnia. Każda angielska poczta nowe w cenach pszenicy przynosi podwyższenie, a całotygodniową poprawe na 3 szyl. na kwarterze możemy notować. Taki stan rzeczy wypływa z 3ch przyczyn: 1) Coraz rozszerzająca się w Anglii, Irlandyi, a już i w Szkocyi okazująca się choroba kartofli; 2) zbiór pszenicy, który tak co do oblitości jak i gatunku, zawiódł przed dwoma jeszcze tygodniami wygórowane nadzieje rolników; 3) Czas dzdżysty przeszkadzający zbiorom. W podobnem położeniu ceny musiały przybrać i spekulanci się

znaleźli. Działania ich wszakże były wielką ostrożnością nacechowane, i to właśnie wstrzymało dalszy postęp cen, tudzież obrót interesów w szczupłych zamkneło granicach.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu kwarterów,

Pszen. jecz. słodu, owsa, żyta bobu groch. wyki s. ln. rzep. 253 — 4502 706 170 8314 z zagran. 6587 2160 - 14365 13473 Maki z kraju cetn. 15,969; z zagranicy 59,729.

Targi Irlandzkie i Szkockie w tym samym stosunku co angiel-

skie ożywiły się i poszły w górę.

Z Francyi coraz niepomyślniejsze o zbiorach odbieramy doniesienia. Spodziewano się tam miernego zbioru i w ilości i w gatunku, ale uporczywie w ostatnich dwóch tygodniach trwające deszcze, przeszkadzają żniwom i leżącego w polu zboża pod dach sprowadzić niedozwalajac, podwójnemi grożą stratami. Ceny wiec nietylko na Paryzkim ale i na wszystkich bez wyjątku prowincyonalnych targach nie przestają podnosić się. Pomimo tak pomyślnych doniesień z zagranicy na giełdzie naszéj stosunkowo mało mieliśmy transakcyi. — Przy podnoszących się cenach żądania były wysokie, a przytem port Gdański w téj chwili bardzo ubogi w okręta. Spekulanci więc nie mieli odwagi płacić drogo, bez możności wysłania na angielskie lub holenderskie targi.

Brak ochoty do kupna ucisnał ceny tak, że w ostatnich dniach tygodnia pomimo lepszych poczt, chętniej i łatwiej ustępowano z ceny. W ciągu tygodnia sprzedano pszenicy z wody łasztów 500, ze

spichrza 533, żyta po niewiadomej cenie łasz. 20.

Płacono za łaszt pszenicy z wody:

	The state of the s		
	Wagi funt. hol.	guld. prusk.	za korzec złp. gr.
	126 - 130	395 - 435	29 22 - 32 22
	$130/_{1}$ — 134	440 — 475	33 2 35 22
ze spich.	126 - 129	$390 - 447^{1}/_{2}$	$29 \ 10 \ \ 33 \ 20$
	130 - 132	460 — 470	$34\ 17\\ 35\ 10$
~	* 1 1		

Czas mamy piękny, suchy i nie zwykłe gorąco. Na 7 berlinkach 9 galarach, 92 tratwach weszło na wode Pruska 18. ł. rzepaku, 24,950 belek, 765 sążni opału, 461 debowych belek, 298 ł. bali, 117 kóp klepki.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny 2031/4, Hamburg 10 tygodni 451/4, Amsterdam 70 dni 1021/2, Warszawa 971/2

Makowski, Kedsior et Comp. (Kores. handl.)

Murs Iwowski.

	Dnia	30.	sierp	nia	a.		gotó	kr.	złr.	rem
Dukat holenderski Dukat cesarski Polimperyał zł. rosy Rubel śr. rosyjski Talar pruski Polski kurant i pię Galicyjskie listy za	yjski ciozłot	ówk.		:	:	on. k.	5 9 1 1 1 85	30 34 41 52 43 23	5 9 1 1 1 85	34 39 44 53 46 24 30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym

		D	nia	30.	sie	rpı	nia	18	52.						złr.	kr.
Kupiono	prócz	kupo	nów	100	po								mon.	konw.	-	
Przedano Dawano	97	"	7.9	100 100	po	٠	٠	٠	٠	٠	•	٠	97	22	85 35	30
Žadano	93	99		100									99	99		_

(Kurs wekslowy wiedenski z 30. sierpnia.)

Amsterdam 163 l. 2. m. Augsburg $117^{1}/_{8}$ l. uso. Frankfurt 116 l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 174 l. 2. m. Liwurna 115 p. 2. m. Londyn 11.39-l. 3. m. Medyolan 117, Marsylia 138 l. Paryż $138^{1}/_{2}$ l. Bukareszt 230. Konstantynopol 359. Agio duk. ces. 25. Pożyczka z r. 1851 $5^{0}/_{0}$ lit. A. $96^{1}/_{2}$; lit. B.

(Kurs pieniężny na giełdzie Wiéd. d. 28. sicrpnia o pół do 2giej po południu.) Ces. dukatów stęplowanych agio $25^3/4$. Ces. dukatów obrączkowych agio $25^1/4$. Ros. Imperyały 9.43. Śrebra agio $17^3/8$ gotówką.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. sierpnia.

Hr. Jabłonowska Maria, z Truskawca. – PP. Schumann Alojzy, c. k. komisarz obw., z Żółkwi. – Łączyński Hypolit, z Liska. – Obertyński Henryk, z Krakowa. – Olechowski Jan, z Winiatycz. – Wierzbicki Julian, z Kutkorza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. sierpnia.

Hr. Krasicki Edmund, do Liska. - PP. Krzeczunowicz Ignacy, do Jaryezowa. - Haan Frydryk, c. k. zarządca magazynów, do Bartatowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze wiéd. spro- wadzony do o Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury dog.6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery		
6 god. zran. 2 god. pop. 10 god. wie.	28 2 86	+ 110 + 19,50 + 130	+ 20° + 10°	Wschodni. ₁ PołudWsch. ₁	pogoda ⊙ pogoda ⊙		

Dzis: komedya niem.: "Kinder des Regiments." Jutro: komedye polskie: "Corki na wydaniu" i "Antoś i Antosia.